

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

20. března 2009

V ČÍSLE:

20

Ročník 18

Zájem o studium na UP je rekordní • Exkurz do práce Akreditační komise s její předsedkyní prof. V. Dvořákovou • Univerzitní pracoviště obdrží přes 20 mil. finanční podpory GAČR

Pátý ročník Japonského jara, který i letos pořádá Japonský klub Olomouc při Katedře asijských studií UP, nabízí od 9. 3. do 1. 4. bohatý program. Jeho součástí byl mj. i koncert operní pěvkyně N. Higano za doprovodu flétny šakuha-či V. Matouška 17. 3. v aule FF UP.

-red-, foto -mo- ▶

Přípravy věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání pokračují

■ Ministerstvo školství zveřejnilo v tomto týdnu nejdůležitější teze pracovního návrhu zásad věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání, které jsou výsledkem dvou dosavadních jednání pracovní skupiny a přípravného týmu. Nejvýznamnější body této první verze se týkají celkem pěti oblastí: sjednocení systému terciárního vzdělávání; nové vymezení role akademických senátů, správních rad a managementu VŠ; přechod od akreditace studijních programů a oborů k „institucionální“ akreditaci; změna v pojetí postavení docenta a profesora („charakter funkčních míst“) a změna v systému financování VŠ s cílem umožnit její vlastní strategické plánování dalšího rozvoje. Tato verze by měla být projednána na dalším setkání pracovní skupiny v půlce března.

Pracovní skupině pro přípravu věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání byl pracovní návrh zásad věcného záměru představen v průběhu dubna, kdy se pracovní skupina sejdla nejprve 1. 4.; na rozšířeném zasedání ve dnech 22. a 23. 4. by měl být materiál dopracován. Teprve poté bude podle informací MŠMT návrh věcného záměru zákona předložen k vnitřnímu i vnějšímu připomínkovému řízení.

Konečné práce na návrhu věcného záměru zákona by měly být ukončeny v průběhu dubna, kdy se pracovní skupina sejdla nejprve 1. 4.; na rozšířeném zasedání ve dnech 22. a 23. 4. by měl být materiál dopracován. Teprve poté bude podle informací MŠMT návrh věcného záměru zákona předložen k vnitřnímu i vnějšímu připomínkovému řízení.

Pracovní skupina je složena z šesti rektorů nominovaných Českou konferencí rektorů – J. Hron, (ČZU Praha), V. Cejpek, (JAMU Brno), P. Fiala (MU Brno), V. Havlíček (ČVUT Praha), V. Hampl (UK Praha), L. Chaloupka (Univerzita Jana Amose Komenského Praha). Dále ji

Dokončení na str. 3

Unikátní investiční podpora Univerzita chce získat celkem devět miliard

Univerzita Palackého usiluje o výstavbu a rekonstrukci objektů, které by včetně vnitřního vybavení dosáhly hodnoty devíti miliard korun. V těchto týdnech vrcholí přípravné práce na projektech, které budou v první vlně, tedy na přelomu března a dubna, odeslány příslušným evropským komisím.

■ Jak Žurnálu UP potvrdil prof. E. Weigl, prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP, prostřednictvím operačního programu VaVpI se UP snaží získat 6,9 mld. korun, zbylé 2,3 mld. pak ze státního rozpočtu. „Evropský program je realizován ve čtyřech prioritních osách. Do druhé z těchto os jsou připravovány zejména projekty Centru regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum a Olomoucké biomedicínské centrum a ústav translační medicíny. Tyto projekty poputují k EU v první vlně, další fakulty budou předkládat své projekty v druhé vlně nebo prostřednictvím jiné prioritní osy,“ uvedl.

I v této souvislosti se 27. 2. uskutečnilo v prostorách Rektorátu UP výjimečné setkání. U jednoho stolu se sešli představitelé univerzitních projektů, vedení UP a zástupci statutárního města Olomouce a Olomouckého kraje s představitelem Ministerstva pro místní rozvoj ČR. „Jestliže investice do nedávno postavené budovy Přírodovědecké fakulty dosáhla výše nad jednu miliardu korun a jestliže se o tomto projektu říká,

že v moderní historii univerzity nemá obdoby, pak se z hlediska chystaných investičních záměrů jedná pouze o začátek celého procesu. Ministerstvo pro místní rozvoj je pomyslnou hlavní branou, kterou do ČR tečou finanční prostředky z evropských strukturálních fondů, a je tedy naprosto pochopitelné, že zástupci tohoto ministerstva, konkrétně Ing. M. Půček, náměstek pro regionální, územní a bytovou politiku, chtějí být o připravovaných projektech informováni,“ dodal prof. E. Weigl. Na otázku Žurnálu, jakou roli pak sehraje a budou sehrávat při těchto schůzkách zástupci statutárního města Olomouce a Olomouckého kraje, doplnil: „Město je hospodářem v městském regionu. Existuje integrovaný plán rozvoje města a ten díky investicím z evropských fondů zaznamenal mnoho změn. Nejen podle názoru univerzity, ale i podle představ EU by město i kraj měly být dostatečně informovány o tom, jaké stavební a jiné významné iniciativy se připravují na půdě, kterou spravují. Z toho důvodu přijali pozvání

Dokončení na str. 4

Charles Merrill se opět setkal se studenty a vedením UP

■ Na začátku března se uskutečnila další z návštěv Ch. Merrilla na olomoucké univerzitě. Americký filantrop, držitel čestného doktorátu UP, se na Rektorátě UP

setkal s vedením univerzity a studenty, kterým tzv. Merrillovo stipendium umožňuje každoročně vycestovat a studovat na některé z amerických univerzit. Od roku 1990 už bezmála 240 studentů UP získalo díky tomuto vzdělávacímu programu možnost zahraničního pobytu v USA. Za svou podporu českých studentů byl Ch. Merrill v roce 2005 oceněn nejvyšším státním vyznamenáním v oblasti školství – Medailí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy 1. stupně a nejnověji je také držitelem Ceny Gratias Agit za rok 2007, kterou mu osobně předal ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg při slavnostním ceremoniálu v Černínském paláci jako poděkování za mimořádnou podporu české vzdělanosti a za šíření kulturního porozumění.

-red-, foto -mo-

Zájem o studium na UP je opět rekordní

Studijní oddělení osmi fakult UP registrují v tuto chvíli zhruba 29,5 tisíc přihlášek ke studiu v příštím akademickém roce. Přestože se jedná stále jen o průběžné číslo, již teď je jasné, že zájem o studium na nejstarší moravské univerzitě je opět rekordní. Na některé obory se přitom uchazeči ještě stále mohou přihlásit.

■ Nejvíce přihlášek si uchazeči podali na Filozofickou fakultu UP – k datu 16. 3. jich bylo 8122, tedy více než čtvrtina všech přijatých přihlášek. Hned za Filozofickou fakultou přitáhlo největší zájem studium na Pedagogické fakultě s 6944 přihláškami. Průběžný přehled podaných přihlášek podle jednotlivých fakult ve srovnání s loňským rokem přináší tabulka níže.

„Na většinu oborů bylo možné se hlásit jen do konce února, u několika oborů je však tato možnost ještě stále otevřená,“ upozorňuje doc. M. Chrástka, prorektor UP pro záležitosti studia a studentů. Cyrilometodějská teologická fakulta nabízí možnost podat přihlášku ke studiu až do 31. 3. Toto datum se týká všech oborů s výjimkou oborů Teologické studia a Náboženství se zaměřením na vzdělávání, které se otevírají v kombinaci s obory Pedagogické a Filozofické fakulty UP. Táž fakulta přijímá přihlášky na obory Charitativní a sociální práce a Sociální a humanitární práce, realizované ve spolupráci s CARITAS-VOŠS, jako každoročně do 27. 4.

I nadále, až do 26. 3., přijímá přihlášky též Pedagogická fakulta, konkrétně u dvouoborového studia, které probíhá v kombinované formě: Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání a Základy technických věd a informačních technologií pro vzdělávání; Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy a Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání; Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy a Základy technických věd a informačních technologií pro vzdělávání.

Druhé kolo přijímacího řízení bude vyhlášeno u některých oborů na Přírodovědecké fakultě. Na které obory se bude možné hlásit, bude jasné nejspíše v polovině dubna 2009. Přihlášku na tyto obory pak bude možné podat až do 15. 8.

Fakulta zdravotnických věd usiluje o akreditaci kombinovaného studia bakalářského studijního oboru Radiologický asistent, a stále je tudíž možné, že studium tohoto oboru bude moci být zahájeno ještě v akademickém roce 2009/10. O podmínkách přijetí ke studiu, případně přijímacích zkouškách v mimořádném termínu budou uchazeči včas informováni na webových stránkách univerzity www.upol.cz.

-rp-, -map-

Fakulta	akademický rok	
	2009/10*	2008/2009
CMTF	531	733
LF	2 524	2 509
FF	8 122	7 764
PřF	3 245	3 593
PdF	6 944	6 205
FTK	2 269	2 215
PF	4 003	3 144
FZV	1 788	1 658
Celkem	29 426	27 821

* stále jen průběžná čísla

K nejatraktivnějším oborům na UP patří Sociální pedagogika, Charitativní a sociální práce, Sociální a humanitární práce (CMTF), Všeobecné lékařství a Zubní lékařství (LF), Mezinárodní rozvojová studia, Molekulární a buněčná biologie, Aplikovaná informatika, Biochemie, Geoinformatika a geografie (PřF), Pedagogika–veřejná správa, Pedagogika–sociální práce, speciálněpedagogické obory (PdF), Fyzioterapie, Rekreatologie, Management sportu a trenérství (FTK), Právo, Právo ve veřejné správě (PF) a Fyzioterapie, Všeobecná sestra (FZV).

Ing. J. Paroubek na UP: České předsednictví v Radě EU

■ Lisabonská smlouva, předsednictví v EU a zahraniční politika byly avizovanými tématy přednášejícího Ing. J. Paroubka v aule Právnické fakulty UP. A zřejmě to byla témata pro studenty zajímavá, neboť předseda ČSSD a poslanec PS PČR hovořil 10. 3. ve zcela zaplněném sále.

„Předsednictví jako takové je jeden z nejdůležitějších nástrojů pro prosazování zájmů jednotlivých členských zemí EU. Bohužel Česká republika nepřišla do klidné doby, a to omezuje její možnosti ovlivňování činnosti a chodu EU“, řekl J. Paroubek v průběhu své přednášky. Zmínil i několik čísel, např. současné sedmdesátiprocentní proevropské naladění Čechů v protikladu k euroskepticismu prezidenta V. Klause. V této souvislosti studenty zajímalo, jaké dopady mají a budou mít projevy prezidenta – např. nedávno v Radě Evropy. Jak Ing. J. Paroubek uvedl, nejedná se o žádné novum, neboť prezident hlásá své názory již delší dobu a zcela otevřeně. „Je pravda, že jeho slova evropské elity dráždí,“ dodal. Další studentské dotazy se týkaly např. možnosti vytvoření armády EU, či toho, zda by ČR nyní byla ekonomicky silnější, kdyby měla euro.

Jak pro Žurnál uvedla JUDr. Šišková, vedoucí Katedry evropského práva a mezinárodního práva a prodávka pro zahraniční vztahy PF UP, cyklus pravidelných setkání započatých přednáškou Ing. J. Paroubka by měl mj. odpovědět na otázku, jak příležitost Českého předsednictví v EU vidí naši ústavní činitelé, kteří se mohou k procesu předsednictví konstruktivně vyjadřovat, respektive tento proces významně ovlivňovat a dotvářet. „Protože chceme zajistit co největší diverzitu názorů a rozmanitost přístupů a poskytnout i pohled zvenčí, pozveme k besedě nejen reprezentanty Parlamentu ČR, ale i zástupce evropského parlamentu a dalších orgánů EU“, rekla doc. N. Šišková a dodala, že setkání s členy vlády – s ohledem na zaneprázdněnost jednotlivých ministrů samým předsednictvím – proběhne ve druhém pololetí, kdy se uskuteční reflexe a zhodnocení tohoto procesu.

Setkání s Ing. J. Paroubkem se uskutečnilo na pozvání Katedry evropského práva a mezinárodního práva PF UP a Ústavu právních věd Moravské vysoké školy Olomouc. Hostem příští přednášky, která by se měla uskutečnit 24. 3. (13.15 hod., rotunda PF UP), bude JUDr. O. Motejl. -map-, foto -mo-

Prof. Pavel Štěpánek kurátorem ojedinělé výstavy na Pražském hradu Praha španělská

■ Ve spolupráci správy Pražského hradu s Velvyslanectvím Španělského království v Praze a pod záštitou velvyslance Španělského království v Praze A. Laclaustra byla v prostorách Císařské konírny Pražského hradu 18. 3. zahájena výstava *Praha španělská*, jejímž kurátorem je prof. P. Štěpánek, český historik umění a hispanista, člen Katedry dějin umění FF UP. Cílem výstavy je souhrnně informovat o španělském

přínosu při utváření české společnosti a kultury v 16.–18. století, včetně málo známých a celkovým souvislostem unikajících skutečností. Úvod expozice se věnuje středověku, jeho vzdělanosti a dosud živému fenoménu svatojakubské poutnické cesty. Další dva oddíly dokládají výrazný vliv španělské kultury, módy, vzdělanosti a diplomacie na českou renesanci. Opomenuty nejsou ani španělské osobnosti, které pobývaly na habsburském dvoře v Praze od doby zvolení Ferdinanda I., španělského rodáka, českým králem. V neposlední řadě je připomenut vliv Španělska na barokní pobělohorskou zbožnost, který je patrný především v ikonografii. Výstava potrvá do 28. 6. 2009.

-red-

(informace také viz <http://www.kulturnahrade.cz/>)

Prof. Pavel Marek obdržel Cenu rektora Katolické univerzity

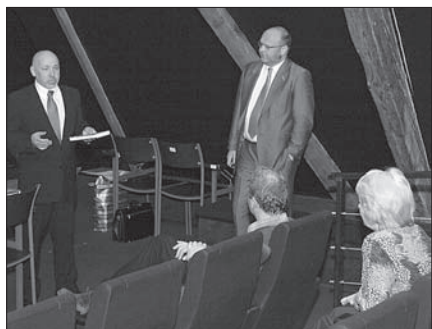
■ Za vědeckou činnost v roce 2008 a při příležitosti významného životního jubilea udělil rektor Katolické univerzity v Ružomberku prof. T. Zasepa, Ph.D., Cenu rektora KU prof. P. Markovi, dr., členu Katedry historie FF UP. Ocenil přitom jeho zásluhy při

konstituování tamější Katedry historie, jeho dosavadní vědeckou práci a zejména jeho zájem o vytvoření základů pro studium politického katolicismu v prostředí KU.

Katolická univerzita v Ružomberku byla zřízena v roce 2000 a její čtyři fakulty – filozofickou, pedagogickou, teologickou a zdravotnickou – navštěvuje v současnosti kolem 10 000 studentů. Na Slovensku patří do první desítky nejlepších a v jejím úsilí o další rozvoj jí pomáhají i někteří pedagogové z České republiky, konkrétně z Masarykovy univerzity a z Univerzity Palackého. Kromě prof. P. Marka se vedle výuky a garance předmětů podílejí i na vědě a výzkumu také doc. L. Štěpanová, CSc., z Katedry slavistiky FF, doc. D. Papajik, Ph.D., z Katedry historie FF a doc. J. Lach, Ph.D., a doc. G. Assenza, M.P.A., D. Phil., z Katedry politologie FF UP. -red-

Ježek a Chobotnice

■ V pondělí 9. 3. se v Uměleckém centru UP uskutečnila veřejná rozprava s názvem „Střepiny Chobotnice aneb Národ sobě“, pořádaná děkanem Filozofické fakulty prof. I. Bartečkem. Hlavním účastníkem diskuse byl V. Ježek, bývalý ředitel Národní knihovny. Ten seznámil – bohužel velmi nepočetně – publikum velmi nepočetně – plánovaně stavby Národní knihovny podle návrhu nedávno zesnulého architekta J. Kaplického. Účastníci se mohli seznámit s detailním popisem současné budovy Národní knihovny v pražském Klementinu stejně jako všemi dostupnými vizualizacemi budovy nové – Kaplického Chobotnice. V. Ježek samozřejmě také zmínil peripetie soutěže na novou knihovnu, úlohy všech hlavních aktérů a také nepříliš příznivý výhled do budoucna, co se týče realizace celé stavby. O projekt se totiž v současnosti zajímají i zájemci z ciziny, například z arabských zemí. Jak sám přednášející uvedl, může to klidně dopadnout i tak, že Kaplického blb bude stát třeba v Dubaji. Můžeme tedy jen doufat, že si v takovém případě ponechá alespoň své původní jméno, jaké mu dal sám Kaplický – Oko nad Prahou. -chat-

Exkurz do práce Akreditační komise s její předsedkyní prof. Vladimírou Dvořákovou

■ Jak pracuje Akreditační komise (AK) či s jakými problémy se nejčastěji potýká – také o tom promluvíla její předsedkyně prof. V. Dvořáková, CSc., při své návštěvě na UP. Na pozvání děkana FF prof. I. Barthečka vystoupila 10. 2. v aule Filozofické fakulty.

Prof. Dvořáková představila všem přítomným hned v úvodu diskuse systém práce AK a její funkci v ní. Publikum sestávající především z pedagogů UP ocenilo například její rady a tipy jak zkvalitnit obsahové i formálně akreditační žádosti kateder a čeho se naopak při jejich vypracování vyvarovat.

Poté se prof. Dvořáková snažila vymezit problémy, s kterými se komise nejčastěji potýká. Ať již jde o složitý dohled nad fungováním poboček vysokých škol nebo o tzv. létající profesory, kteří figurují na několika školách. „Rekord, který jsme zatím zaznamenali

představoval profesor, jenž měl plný úvazek hned na čtyřech vysokých školách,“ poznamenala prof. Dvořáková. Komise podle ní hodlá v nejbližší době rovněž zpřísnit kontrolu tzv. malých doktorátů a zhodnotit kritéria jejich udělování.

Největší změnou v činnosti akreditační komise, a to i v souvislosti s připravovaným věcným záměrem zákona o terciárním vzdělávání, by měla být snaha jít cestou hodnocení celých institucí, a nikoli jejich částí. „Pokud bude ta která instituce schopna kriticky zhodnotit sebe sama, bude komise s to zhodnotit danou školu. Je však potřeba, aby měly vysoké školy vypracovány systémy vnitřního hodnocení,“ dodala prof. Dvořáková. Jako příklad uvedla první takový pokus, kdy AK provedla v nedávné době celkové hodnocení Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. „Je však třeba říct, že UJEP nepatří mezi největší vysoké školy u nás. Například hodnocení Univerzity Karlovy jako celku si dokážu představit jen stěží,“ poukázala na úskali hodnocení institucí šéfa komise.

V závěru diskuse byl věnován prostor problematice kreditového systému ECTS. Podle prof. Dvořákové by měl tento systém především zohledňovat zátěž studenta, tj. kredity za daný předmět by měly odpovídat reálné časové zátěži pro splnění toho kterého předmětu. „Co se týče bakalářských a magisterských programů, jsem velkým příznivcem tohoto systému, avšak v případě doktorského studia bych sama hledala jiné možnosti,“ uzavřela dvouhodinové setkání prof. Dvořáková.

-mar-, foto -mo-

Setkání s poutníkem P. Františkem Lízou

■ Letos osmašedesátiletý jezuitský kněz F. Lízna ve své osobě mimo jiné spojuje kněze, disidentu – charistu, vězeňského kaplana, patrně prvního ne-Roma u nás hlásícího se k romské národnosti, člověka bojujícího s nádorovým onemocněním, ale také poutníka a spisovatele. Páter Lízna se stal 24. 2. vzácným hostem

Katedry českého jazyka a literatury PdF UP, aby všem zájemcům podal svědectví o svých zatím posledních dvou poutních cestách, jimiž „spojil“ západ – španělské Santiago de Compostela – s východem – ukrajinským Chersones – a také představil své deníky z těchto cest. Ty byly díky příměluvě a pomoci přátel vydány brněnským nakladatelstvím Cesta, a to pod názvy *Musím jít dál* a *Šel jsem však vytrvale*. Páter Lízna se ale nevyhýbal ničemu a nikomu. Přiblížil i mnohá jiná úskali a zastavení na své životní pouti. Posluchače okouzilo inspiroující vyprávění čínorodého skromného, pokorného, obětavého člověka, který nikdy neváhá pomoci bližnímu. Muž laskavého, otevřeného, nesmírně silného, svobodného, obdařeného nezdolnou vůlí, podmanivým humorem a životním optimismem.

Mgr. M. Gregor, KČJL PdF UP,
foto Mgr. K. Nogolová

Z JEDNÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU UP

Akademický senát UP se na svém jednání 4. 3. věnoval těmto tématům:

***UP obdržela mimořádnou dotaci z MŠMT ČR na rok 2008:** K částce ve výši 5713 tis. korun, již UP obdržela v prosinci 2008, připojila komentář Ing. H. Kotlebová, kvestorka UP. AS UP schválil převedení dodatečně poskytnutých prostředků pro UP z MŠMT na rok 2008 do centrální rezervy.

***Návrh rozdělení příspěvku podle ukazatele A + B1 v roce 2009:** V souvislosti s přípravou rozpočtu UP pro rok 2009 byla na jedné straně provedena rekapitulace stávajících pravidel a norem vztahujících se k metodice kalkulací příjmové strany rozpočtu UP, na straně druhé také pravidla pro rozdělení příjmů rozpočtu UP podle jednotlivých součástí UP. Hlavním zdrojem financování běžných provozních výdajů UP je příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Tento příspěvek je na úrovni UP rozdělen tak, že část podle ukazatele A (příspěvek stanoven podle počtu studentů studijních programů) + B1 (příspěvek stanoven v členění podle normativního nárůstu počtu studentů studijních programů), tj. část příspěvku původně poskytnutého podle počtu studentů studijních programů, je v rámci rozpočtu UP přerozdělen pro zajištění činnosti centrálních jednotek a pro financování výdajů hrazených z tzv. centrálních prostředků. AS UP schválil 17. 12. 2008, aby také pro rok 2009 bylo z celkové výše příspěvku stanoveného MŠMT ČR pro UP přerozděleno ve prospěch centrálních prostředků a centrálních jednotek 21,6 % objemu příspěvku stanoveného podle počtu studentů všech fakult k datu 31. 10. 2008. Pro krytí financování výdajů každé z fakult hrazených z příspěvku stanoveného podle ukazatele A + B1 zůstává k dispozici 78,4 % objemu příspěvku stanoveného podle počtu studentů jednotlivých fakult. Jak se i kvestorka UP vyjádřila, důvodem pro zachování dosavadního systému přerozdělování příspěvku podle ukazatele A + B1 je také skutečnost, že rok 2009 bude s ohledem na legislativní a ekonomické podmínky (vývoj cen energií, předpokládaná míra inflace, uvedení nové budovy PŘF UP do užívání

atd.) pro zajištění plynulého hospodaření UP velmi náročný. Hodnota příspěvku stanoveného podle ukazatele A + B1 stanoveného pro UP činí pro rok 2009 celkem 999 659 tis. Kč. Z této částky zůstává k dispozici fakultám 783 733 tis. Kč, centrálním jednotkám a centrálním prostředkům UP pak 215 926 tis. Kč. V této souvislosti senátoři diskutovali o sankcích za překročení počtu studentů (4227 tis. korun), nárůstu rozpočtu centrálních jednotek vůči centrálním prostředkům v rámci stanoveného podílu (faktický nárůst rozpočtu CJ vede k nárůstu mzdových prostředků a režii), kontrole hospodaření a činnosti centrálních jednotek (hospodaření a činnost většiny CJ není dostatečně kontrolována a reflektována AS UP), investiční výstavbě (v podkladu návrhu na rozpočet je výrazný pokles prostředků na investiční výstavbu) i budoucí výši podílu CJ a CP z příspěvku podle ukazatele A + B1. AS UP návrh rozdělení příspěvku podle ukazatele A + B1 v roce 2009 schválil. V souvislosti s diskusí přijal také usnesení: AS UP se chce zabývat podrobněji kontrolou činnosti a hospodaření jednotlivých CJ. V návaznosti na tento záměr žádá vedení UP o předložení konkrétních závěrů auditu CVT UP a jeho implementaci.

*AS UP schválil **návrh změny Statutu UP**, a to ve smyslu pozměňovacího návrhu v čl. 7 odst. 2 a v čl. 13 odst. 2., dále **návrh nového Statutu PdF UP** ve znění doporučeném Legislativní komisí AS UP a odsouhlaseném na zasedání AS UP předsedou AS PdF UP. AS UP schválil také předložení návrhu **novely Volebního a jednacího řádu AS PF UP**.

*AS UP schválil **Mgr. J. Kameníčkovou jako delegátku za FZV UP do sněmu RVŠ na funkční období 2009–2011**.

*AS UP reagoval na tzv. „Hradecké prohlášení“ přijetím usnesení, v němž mj. vyjádřil nesouhlas s vládou navrhovaným harmonogramem přípravy věcného záměru zákona. (Informace přinesl Žurnál č. 19.)

Příští zasedání AS UP se uskuteční 22. 4. ve Velké zasedací síni Rektorátu UP, ve 13 hod.

Více na www.upol.cz/odkazy/organy-up/akademicky-senat-up/

-map-

Javoříčská tragédie v obrazech a dokumentech

■ V Kapli Božího Těla UC UP byla 2. 3. zahájena poutovní výstava „Zapomenuté Javoříčko“. Jejím cílem je upozornit na problematiku javoříčské tragédie a přispět tak k rozšíření povědomí veřejnosti o osudu této obce. Expozice uspořádaná pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny M. Víčka a rektora UP prof. L. Dvořáka je umístěna v přízemí Uměleckého centra UP a v Olo-mouci potrvá do 28. 3.

-red-, foto -mo-

Přípravy věcného záměru zákona ...

dokončení ze str. 1

tvorí šest členů nominovaných Radou vysokých škol: V. Čechák (Vysoká škola finanční a správní Praha), P. P. Popela (VUT Brno), P. Ripka (ČVUT Praha), J. Zlatuška (MU Brno), J. Říha (předseda Studentské komory RVŠ) a M. Hodulík (Studentská komora RVŠ).

Přípravný tým pro věcný záměr zákona tvoří V. Růžička (náměstek ministra pro výzkum a vysoké školy), V. Vinš (ředitel odboru vysokých škol MŠMT), V. Kotátková (odbor vysokých škol MŠMT), P. Kolář (Univerzita Jana Amose Komenského Praha), M. Ludwig (Univerzita Pardubice), J. Mačáková (Univerzita Palackého Olomouc), J. Nantl (Masarykova univerzita Brno), P. Peterková (Siemens), T. Kopřiva (Grantová agentura České republiky), P. Matějů, S. Weidnerová, J. Slovák, D. Münich, F. Ježek, D. Václavík (tým autorů Bílé knihy terciárního vzdělávání).

Podrobné informace o návrzích, s nimiž počítá první verze a další informace viz www.msmt.cz.

-red-, zdroj: www.msmt.cz/pro-novinare/tiskove-zpravy

10. Vejdovského olomoucký vědecký den

V sobotu 28. 3. 2009 se uskuteční jubilejní 10. Vejdovského olomoucký vědecký den. Toto již tradiční setkání českých oftalmologů pořádá Oční klinika FNOL a LF UP v Olomouci pod záštitou České oftalmologické společnosti a České vitreoretinální společnosti. Symposium je koncipováno monotematicky. Zabývá se problematikou onemocnění sklivce a sítnice. Na tři roky dopředu jsou vyspána nosná témata, kterým budou věnována vědecká setkání v jednotlivých letech.

Tento rok budeme diskutovat o zánětlivých onemocněních sítnice a cévnatky, retinopatii nedonošených dětí, problematice epiretinálních membrán, centrální serózní chorioretinopatii a věkem podmíněné makulární degeneraci. Přední čeští oftalmologové přednesou celkem 37 odborných sdělení. Význam této odborné akce ocenila již v minulých letech předsedkyně České oftalmologické společnosti doc. Š. Pitrová, CSc., když Vejdovského olomoucký vědecký den označila za jeden z odborných vrcholů roku.

Katedra fyzikální chemie PŘF
zve na další přednášku úspěšného cyklu

„Současná chemie“

prof. Jaroslav Koča, DrSc.

Výpočetní chemie biomolekul: Lesk a bída.

Přednáška proběhne 25. 3. od 14.00 do 15.30 hod.
opět v prostorách olomouckého kina Metropol.

Nový kurz Pampaedie

Univerzita Palackého v rámci projektu Pampaedie – škola zájmového vzdělávání připravila kurz nazvaný „Astronomie – souhvězdí a mýty s nimi spojené“. Je určen všem zájemcům z řad široké veřejnosti, tzn. všem, kteří by rádi spojili lásku k noční obloze s antickými mýty, které jsou provázány se souhvězdími. Kurz zahrnuje celkem šest setkání a bude probíhat od 24. 3. do 28. 4. vždy v úterý od 17.30 do 19.00 hod. Cena kurzu je 420 Kč. Přihlášky a více informací na www.pampaedie.cz, [info\(at\)pampaedie.cz](mailto:info(at)pampaedie.cz).

Autorské honoráře**a jejich změna od 1. 1. 2009**

S účinností od 1. 1. 2009 došlo ke změně právních předpisů, z nichž vyplývají pro příjemce autorských honorářů nové povinnosti. Do konce roku 2008 se z těchto příjmů odváděla daň a zdravotní pojištění, od 1. 1. 2009 se odvádí také sociální pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Osoby, které po 1. 1. 2009 vykonávají uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost na základě autorskoprávních vztahů, se stávají osobami samostatně výdělečně činnými (OSVČ) a jejich povinností je oznámit nejpozději do 8 dnů kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala tato skutečnost, správu sociálního zabezpečení, příslušné podle místa trvalého bydliště, zahájení činnosti na předepsaném tiskopisu „Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti“ (tiskopis na www.cssz.cz/cz/tiskopisy/osvc.htm).

Další povinnosti o platbách pojistného stanoví zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a o platbách daně z příjmů zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Podrobnější informace najdete na webových stránkách UP <https://newportal.upol.cz/wps/portal/default>.

J. Barnetová,
vedoucí personálně mzdového oddělení RUP

Ojedinelý multimediální výukový program k problematice profesionálních onemocnění horních končetin

Pracovníci Kliniky pracovního lékařství LF UP v rámci projektu FRVŠ (projekt 1457/2008) vytvořili veřejně přístupný multimediální studijní materiál zpracovávající komplexně problematiku profesionálních onemocnění horních končetin. Ty tvoří v současnosti v České republice více než třetinu všech nově zjišťovaných nemocí z povolání. Program je doplněn kasuistikami, kongresovými sděleními i testem k ověření znalostí.

Za největší přínos však autoři považují 18 krátkých filmových vstupů, pomocí kterých představují pracovní činnosti, které mohou k onemocněním vést. Studenti tak mohou lépe porozumět svým pacientům při pracovní anamnéze. Dozvědí se např., jak vypadají profese cidí, formír, plátkář a názorně si uvědomí souvislosti mezi působením rizikových faktorů práce (zvl. nadlimitních vibrací a lokální svalové zátěže) a možným vznikem konkrétních diagnostických jednotek. Získají rovněž informace o metodách objektivního hodnocení rizikových faktorů práce.

Cílovou skupinou výukového programu jsou studenti všeobecného lékařství, studenti fyzioterapie, ochrany veřejného zdraví, ale i lékaři poskytující pracovní lékařskou péči a spolupracující odborníci – např.

Zkušební přístup**Encyclopaedia Britannica Online**

Univerzita Palackého má do 10. 4. zkušební přístup do The Encyclopaedia Britannica Online Academic Edition. Online verze světově uznávané encyklopedie doplňuje tištěné informace o videozáznamy, fotografie, ilustrace, multimediální prezentace, hudební nahrávky, mapy, odkazy na 60 tis. relevantních webových stránek aj. Pro každý záznam je k dispozici citace v MLA a v APA stylu. Encyklopedie je denně aktualizována.

Přístup je na adrese www.search.eb.com.

Prosíme o Vaše názory na tento zdroj informací.

Děkujeme.

PhDr. L. Slezáková, Knihovna UP

Informatikon CVT UP: aktuální informace z Centra výpočetní techniky UP

Centrum výpočetní techniky UP připravilo seriál propagačních letáků s názvem *Informatikon CVT UP*, který bude informovat o novinkách a změnách týkajících se provozu univerzitní počítačové sítě a jejich služeb a dále také opakovat a připomínat tradiční témata (antivirová ochrana, servisní služby, Helpdesk aj.).

Informatikon CVT UP bude vycházet jednou měsíčně jako samostatná příloha Žurnálu UP. Jeho první čísla budou věnována těmto tématům: Správci počítačové sítě a Helpdesk; Zabezpečení počítače a antivirová ochrana; Připojení notebooků do sítě UP (Wifi, LAN); Jak kopírovat a tisknout s identifikační kartou; Opatření pro zamezení nevyžádané pošty (SPAMu) na UP; Připojení k počítačové síti UP z domova pomocí VPN.

První dva Informatikony vycházejí jako příloha tohoto čísla Žurnálu UP.

-jb-

Univerzita chce získat ...

RNDr. L. Šnevajs, náměstek pro evropské projekty statutárního města Olomouce a města Olomouce a Ing. P. Horák, jehož kompetenční oblastí je mj. regionální rozvoj Olomouckého kraje.

Olomoucká univerzita disponuje v současné době kolem 230 tis. m² efektivně využívané plochy, díky připravovaným projektům by nárůst této plochy dosáhl 50 tis m². „To znamená cca o jednu čtvrtinu plochy navíc. Pozornému oku místních hospodářských činovníků a politických pracovníků tato změna jen stěží unikne. Ale co je hlavní: My chceme získat jejich podporu. Záleží nám na tom, aby byl uveden investiční rozvoj vnímán jako integrovaný proces, jenž znamená rozvoj celého regionu“, dodal prorektor Weigl.

Dá se očekávat, že podobná setkání proběhnou ještě několikrát. Ministerstvo pro místní rozvoj je totiž zčásti zodpovědné za to, jakým způsobem jsou děleny finance z evropských fondů do jednotlivých měst či lokalit, a to i přesto, že se jedná např. o projekty v gesci MŠMT.

EU hodlá v první vlně uvolnit pro ČR do OP VaVpI 6 mld. korun. Jestliže UP se svými projekty uspěje, začne stavět zřejmě počátkem roku 2010.

M. Hronová

neurologové, ortopedi, hygienici práce, posudkoví lékaři a také pracovní lékařské sestry.

Obdobný výukový program dosud nebyl vytvořen, a byl proto se zájmem přijat odbornou veřejností, zvláště vysokoškolskými učiteli při prezentaci na několika odborných fórech, stejně jako studenty při výuce.

Po úspěšné obhajobě projektu si dovoluji touto cestou poděkovat spolupracujícím kolegyním a kolegům z naší kliniky, z Krajské hygienické stanice v Olomouci a zvláště pak pracovníkům audiovizuálních služeb UP za jejich vstřícnou a přínosnou spolupráci.

Výukový materiál je kompletně přístupný na webové adrese: http://www.occupational_medicine.upol.cz/.

Doc. M. Nakládalová, Ph.D., přednostka
Kliniky pracovního lékařství LF UP a řešitelka projektu

Evropský středověk v Olomouci

V letním semestru 2008/09 je olomoucká medievistika při Katedře germanistiky pořadatelem mezinárodního studijního programu European Master. Od února do května budou probíhat semináře zaměřené na středověkou literaturu v evropském kontextu. Semináře jsou volně přístupné. Témata a aktuální rozpis najdete na www.germanistika.cz/med/kalendar.html.

dokončení ze str. 1

Projekty pro Operační program Výzkum a vývoj pro inovace 2009–2015

- Výzkumně-vzdělávací areál Pedagogické fakulty UP
- Národní centrum výzkumu a podpory pohybové aktivity a zdravého životního stylu (FTK, LF, PŘF)
- Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (PŘF); 1. vlna
- Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (PŘF)
- Podpora doktorských studií v přírodních vědách (PŘF, FF)
- Rozvoj infrastruktury pro vědu, výzkum a výuku na LF – dostavba TÚ (LF, FZV)
- Olomoucké biomedicínské centrum a ústav translační medicíny, projekt BIOMEDREG (LF); 1. vlna
- Centrum klinického výzkumu (LF).

Univerzitní pracoviště obdrží přes dvacet milionů finanční podpory GAČR

Listopadové rozhodnutí předsednictva Grantové agentury ČR o podpoře nových projektů základního výzkumu pro rok 2009 představuje pro olomouckou univerzitu ve srovnání s loňským rokem výrazný nárůst schválených projektů i objemu finanční podpory. Zatímco v roce 2008 získala pracoviště UP na svých 20 projektů částku necelých 15 mil., letos už jde o 34 projektů s finanční podporou ve výši přes 20 mil.

Právnická fakulta: 62,5% úspěšnost

Celkem bylo pro rok 2009 pro poskytnutí účelové podpory podáno ke GAČR z UP 120 projektů, z toho 73 standardních, 9 doktorských a 37 postdoktorských, což představuje celkovou 28% úspěšnost. Z tohoto pohledu si nejlépe vedla Právnická fakulta, která v procentuální úspěšnosti jediná z fakult UP překonala hranici padesáti procent a výrazně předčila i celkovou úspěšnost počtu udělených grantů k počtu podaných návrhů projektů, které GAČR letos vyhodnocovala. Ta činila 33 % a překonala ji rovněž Filozofická fakulta se svou 46% úspěšností.

Nejvyšší počet schválených projektů:

PřF, PdF a FF UP

Již tradičně má nejvíce projektů schválených pro rok 2009 na svém kontě Přírodovědecká fakulta – z celkem 50 podaných jich GAČR schválila osm (16% úspěšnost). Jen o jeden projekt méně uplatnila Pedagogická fakulta, která z 23 navržených uspěla se sedmi přijatými (30% úspěšnost). Filozofická fakulta zaznamenala druhou nejvyšší úspěšnost – 46 %, když z celkem 13 podaných projektů získala účelovou podporu pro šest.

Archiv UP stoprocentní

Dlouhodobě úspěšný vývoj v oblasti vědeckého výzkumu zaznamenává také Archiv UP. Letos byl podán jeden projekt, který byl zároveň přijat, a z hlediska úspěšnosti tedy dosáhl 100 %.

Grantová agentura ČR podpoří celkem 982 nových projektů základního výzkumu, jejichž řešení začíná v roce 2009, částkou přes 770 milionů Kč. Na základě veřejné soutěže bylo posouzeno celkem 2053 přihlášek standardních projektů, 596 přihlášek postdoktorských projektů a 82 přihlášek doktorských projektů.

Připravila -mav-

Tab. 1: Počty podaných a přijatých projektů a jejich úspěšnost podle fakult a pracovišť

Fakulta	projekty		úspěšnost
	podané	přijaté	
PF	8	5	62,5%
FF	13	6	46%
LF	14	5	36%
CMTF	3	1	33%
PdF	23	7	30%
PřF	50	8	16%
FTK	8	1	12,5%
Archiv UP	1	1	100%
Celkem	120	34	28%

Tab. 2: Srovnání počtu udělených grantů a objemu financí od r. 2006

rok	počet udělených grantů	získaná částka pro UP (v tis. Kč)
2006	21	9 599
2007	23	8 061
2008	20	14 642
2009	34	20 186

Univerzita získala loni na výzkumné a vzdělávací projekty takřka 550 milionů

Univerzita Palackého se objemem získaných financí na vzdělávací a vědecko-výzkumné projekty řadí mezi největší příjemce u nás. Jedná se o finanční prostředky, o něž mezi sebou tuzemské univerzity a další instituce soutěží. Celkově se takto olomoucké univerzitě v loňském roce podařilo získat přes 549 mil. Kč.

Do kategorie „vysoutěžené“ finanční podpory patří prostředky na výzkumné záměry a též finance z grantových agentur a ministerstev. Ze zmínovaného balíku financí tvoří majoritní část prostředky na výzkum – jde jednak o výzkumné záměry – 224 mil. Kč, jednak o vědecké projekty vedené v Centrální evidenci projektů a Evropské projekty – 218 mil. Kč. Zbývající prostředky putovaly na projekty vzdělávací – z Operačního programu rozvoje lidských zdrojů MŠMT – 88 mil. Kč, z Fondu rozvoje vysokých škol – 19 mil. Kč.

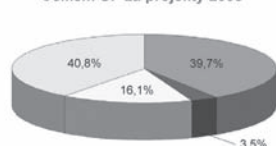
„Je potěšující, že zatímco v předešlých letech se na získaných prostředcích podílely především příro-

dovědné a lékařské obory, loni se už výrazněji začaly prosazovat i fakulty zaměřené na společenské vědy. Především bych jmenovala fakultu Pedagogickou, která je v mnoha ukazatelích mezi svými protějšky na ostatních univerzitách na špičce, výrazný úspěch v získání projektů GA ČR pro rok 2009 zaznamenala Právnická fakulta,“ shrnula poslední trend prorektorka pro záležitosti vědy a výzkumu prof. J. Ulrichová.

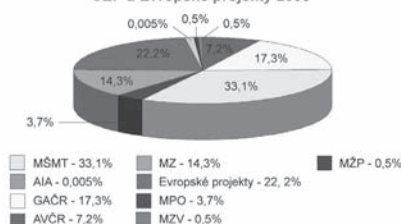
Dobrym ukazatelem úspěšnosti UP na poli vědy a výzkumu jsou rovněž prostředky přidělované ministerstvem na tzv. specifický výzkum. „Kromě dotací na studium rozdělují ministerstvo školství totiž také určité prostředky na vědeckou práci studentů a doktorandů. Ta částka se odvíjí i od toho, jakých výsledků dosáhla univerzita ve vědě a výzkumu v předcházejícím období. Letos takto získáme přes 65 milionů,“ doplnila prof. J. Ulrichová s tím, že tento ukazatel univerzitu řadí na celkové páté místo v republice.

-ok-

Celkem UP za projekty 2008

CEP a Evropské projekty 2008

Přírodovědecká fakulta

Globální analýza a geometrie fibrováných prostorů (5), řešitelka prof. O. Krupková, DrSc. (Katedra algebry a geometrie)

Metody umělé inteligence v GIS (3), řešitel prof. V. Snášel, CSc. (Katedra geoinformatiky)

Inteligentní systém pro interaktivní podporu tvorby tematických map (3), řešitel doc. J. Kaňok, CSc. (Katedra geoinformatiky)

Biogeochemie metanu a detekce metanogenních a metanotrofních bakterií v říčních sedimentech (4), řešitel doc. M. Rulík, Ph.D. (Katedra ekologie a životního prostředí)

Kvantově-optické experimenty s elektronickou zpětnou vazbou zaměřené na kvantové zpracování informace (3), řešitelka Mgr. L. Bartůšková (Katedra optiky)

Molekulový magnetismus na bázi komplexních sloučenin přechodných prvků (3), řešitel Ing. R. Herchel, Ph.D.

Evoluční mechanizmy v oblibě apomiktického rodu Taraxacum (3), řešitel RNDr. R. J. Vašut, Ph.D.

Biochemie na rozcestí mezi in silico a in vitro (4), řešitel doc. M. Otyepka, Ph.D.

Pedagogická fakulta

Fylogenetické vztahy brouků skupiny Polyphaga (Coleoptera) (3), řešitelka doc. M. Bocáková, Ph.D. (Katedra biologie)

Kniha Korektiv Masarykovy filosofie (2), řešitel doc. Z. Novotný, CSc. (Katedra společenských věd)

Kvalita života osob pečujících o člena rodiny s těžkým zdravotním postižením (3), řešitel doc. J. Michalík, Ph.D. (Katedra speciální pedagogiky)

Připravenost dětí k zahájení povinné školní docházky v pojetí současného kurikula a z pohledu komparace ve vybraných zemích EU (4), řešitelka doc. E. Šmelová, Ph.D. (Katedra primární pedagogiky)

Výzkum post-indeterministických kompozičních metod: komponování v hudebních animacích programech a v hudební výchově (5), řešitel doc. V. Zouhar, Ph.D. (Katedra hudební výchovy)

Kvalitativní výzkum konstrukce profesní identity učitele výchovy k občanství prostřednictvím případových studií (2), řešitel Mgr. A. Staněk, Ph.D.

Hudební kultura sudetských Němců v oblasti východních Čech v letech 1850–1945 ve světle dobového tisku (3), řešitelka Mgr. G. Coufalová, Ph.D.

Lékařská fakulta

Pleiotropní působení hypolipidemik (3), řešitel doc. R. Večeřa, Ph.D. (Ústav farmakologie)

Studium mechanismu účinku a optimalizace struktury triterpenoidů s protinádorovou aktivitou (3), řešitel doc. M. Hajdúch, Ph.D. (Dětská klinika)

Deriváty kyseliny betulonové, identifikace mechanismů protinádorového účinku pomocí expresního profilování (3), řešitel MUDr. P. Džubák, Ph.D.

Geneticky podmíněné změny u klíčových molekul Th17 imunitní odpovědi a jejich souvislost s infekcí kloubní náhrady (3), řešitel Mgr. Z. Navrátilová, Ph.D.

Molekulární mechanizmy vybraných patologických procesů v buňce (4), řešitel prof. P. Anzenbacher, DrSc.

Cyriometodická teologická fakulta

Dějiny české trinitologie a fundamentální teologie 1800–2008 (3), řešitel prof. C. V. Pospíšil, Th.D. (Katedra systematické teologie)

Filozofická fakulta

Soupis písemných památek městského dějepisectví Čech, Moravy Slezska do roku 1800 (etapa I: Morava) (5), řešitel doc. J. Miller, MA, Ph.D. (Katedra historie)

Konstrukce mužské identity v ego-dokumentech od 16. do poloviny 20. století (3), řešitelka Mgr. R. Švaříčková Slabáková, Ph.D. (Katedra historie)

Dokončení na str. 6

Polské kulturně vzdělávací centrum
při sekci polské filologie Katedry slavistiky FF UP
si Vás dovoluje pozvat na

Festival polské a české aforistiky – k 100. výročí narození Stanisława Jerzyho Lece.

Festival je realizován v rámci Operačního programu
přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007–2013 a pro-
jektu Česko-polské kulturně vzdělávací partnerství
spolufinancovaného z Evropského fondu pro regio-
nální rozvoj.

Festival se uskuteční **ve dnech 24. až 26. 3.** v pro-
storách **sektory polské filologie Katedry slavistiky
FF UP** (Vodární 6).

Více informací viz <http://czpl.polonistika.upol.cz>.

Literárněvědná společnost AV ČR, pobočka Olomouc
vás zve na přednášku, kterou prosloví

Jiří Hrabal

Co (všechno) vědí vypravěči?

Přednáška se koná v úterý **24. 3. v 18.30**

v učebně č. 7 (přední trakt, 1. patro) FF UP.

Společnost Člověk v tísni ve spolupráci s kinem
Metropol – Olomoucká kina s. r. o.,
Divadlem hudby Olomouc a Univerzitou Palackého
Vás srdečně zvou na

11. ročník Mezinárodního filmového festivalu Jeden svět 2009

Festival představuje v první řadě kvalitní dokumen-
tární filmy, které mají diváci možnost v letošním roce
shlídnout v rekordním počtu (přes pětadvacet filmů
z celého světa). **Od 23. 3. do 1. 4.** se prostřed-
nictvím filmů v kině Metropol dotkneme témat jako
20 let demokracie, lidská práva v Africe nebo také
energetická krize a ekologie.

Informace o programu viz www.jedensvet.cz.

Univerzitní pracoviště obdrželi ...

dokončení ze str. 5

Francouzština v Africe (3), řešitel doc. J. Kadlec,
Dr. (Katedra romanistiky)
Německá opera v Olomouci (3), řešitelka PhDr. L. Křup-
ková, Ph.D. (Katedra muzikologie)
Monsignore ThDr. h.c. Jan Šrámek – život a dílo (4),
řešitel prof. M. Trapl, CSc. (Katedra historie)
*Právní ochrana nezletilých osob v rané novověké
období* (3), řešitelka Mgr. P. Slavičková, Ph.D.

Právnícká fakulta

*Procesněprávní regulace vztahů vyplývajících z práva
rodinného* (3), řešitelka JUDr. R. Šínová, Ph.D. (Kated-
ra občanského práva a pracovního práva)
*Vědecké testování práv duševního vlastnictví v rámci
globalizace práva* (3), řešitel prof. I. Telec, CSc. (Ka-
tedra obč. práva a pracovního práva)
*Jaromír Sedláček a prvorepublikové názory na vlast-
nictví* (2), řešitel JUDr. O. Horák, Ph.D. (Katedra teorie
práva, právních dějin)
*Nová podoba systému alternativních trestů a opatření
v České republice: srovnání s vybranými zahraničními
právními úpravami* (2), řešitel JUDr. F. Ščerba, Ph.D.
*Princip národní procesní autonomie při aplikaci ko-
munitárního práva* (2), řešitel JUDr. V. Stehlík, LL.M.,
Ph.D.

Fakulta tělesné kultury

Postdoktorské projekty:
*Tvorba modelu a populačních normativů tvaru páteře
diagnostikované systémem DTP-3 u vybrané profesní
skupiny* (3), řešitel Mgr. J. Krejčí, Ph.D.

Archiv UP

*Systém, koncepce a charakter českého vysokého škol-
ství v období let 1945–1969* (3), řešitel PhDr. P. Urbá-
šek (ředitel Archivu UP).

Připravila -mav-

Popularizace vědy očima nastupující vědecké generace Doktorandi představují své disertační práce

V říjnu loňského roku vyhlásila redakční rada Žurnálu UP (Žurnál č. 6/roč. 18, str. 6) **Doktorandskou cenu ŽUP o nejlepší popularizační disertace**. Doktorandi byli vyzváni, aby do redakce univerzitního týdeníku zaslali krátký popu-
larizační text, v němž by představili svou disertační práci jazykem srozumitelným i kolegům z jiných oborů či laikům.
Formu ocenění zformulovala redakční rada dvojí: student, jehož příspěvek bude publikován, obdrží cenu 1000 Kč;
na konci daného ročníku ŽUP navíc redakční rada vybere tři nejlepší publikované příspěvky ke zvláštnímu ocenění.

Na počátku tohoto semestru se redakční rada rozhodla vybrat prozatím tři příspěvky, které doporučila ke zveřejně-
ní. Jedná se o témata z oblasti lékařských, přírodních a pedagogických věd. V tomto čísle přinášíme druhý z nich:

Kam ten svět spěje ... (etická výchova)

*Kam ten svět spěje, slyším neustále a začínám se přidávat a začínat toto „heslo“ hlásat i já. Světem
vládne zmatek. Aspoň tak to na mě působí – pokud vynechám např. války, hladomor a živelné
pohromy, to se mě osobně nedotýká, tak zbývá ještě mnoho věcí, které na mě působí – špatné
vztahy mezi lidmi, honba za mamonem, nedostatek času si jen tak popovídat, „dětí bez hranic“,
akceptování legálních drog – lidé unavení a znechucení životem.*

*Jsem pesimista, ale i pesimista jako jsem já,
měl v životě štěstí. Před dvěma lety jsem byla
seznámena s projektem, který mně ukázal, že
vše není tak černé, jak se zdá a že vždy existuje
nějaká cesta k nápravě.*

*Má disertační práce nese název „Možnosti
předmětu etická výchova pro rozvoj prosociál-
ního chování žáků 2. stupně ZŠ“.*

*Cílem mé disertační práce je zjistit, zda tam,
kde je vyučován předmět etická výchova, se
dětí chovají prosociálně – jde o chování, kte-
ré má být užitečné druhé osobě, skupině lidí
bez toho, že by se předem očekávala odmě-
na. Nedomnívejte se však, že děti, které jsou
prosociální, jsou „hloupé ovečky“, které jen
„makají“ a nic z toho nemají!*

*Velkým problémem je, jak danou prosociál-
nost změřit. Ve své práci bych velmi ráda
použila metodu výzkumu, kterou vytvořil
prof. PhDr. V. Směkal, CSc. Jde o tzv. nominač-
ní techniku (žáci uvádí jména žáků, kteří jedná-
jí tak, jak to uvádí charakteristika v rámečku na
paprty). Další metodou mého výzkumu bude
tzv. škála prosociální orientace (žáci odhadují
na připojených stupnicích, jak jednotlivé výroky
vystihují jejich povahu). Ostatní metody výzku-
mu ještě zvažuji.*

*Vizí etické výchovy je představa morálně
zralého člověka, který se vyznačuje komuni-
kativností, kreativitou, zdravým sebevědomím*

*a pozitivním hodnocením druhých. Umí vyjádřit
své city, je empatický a asertivní, především
však umí spolupracovat a je prosociální, tzn.
nestará se jen o sebe, ale i o druhé. Tuto vizi
etická výchova prezentuje ne jako soubor
abstraktních pravidel a ideí, ale předkládá je
prostřednictvím např. modelů a vzorů.*

*Je velmi důležité, aby předmět etická vý-
chova byl veden pedagogem, který si prošel
kurzem Etické výchovy. Sám vyučující by si měl
prožít to, co budou prožívat jeho žáci ve vyu-
čování při různých aktivitách.*

*Sama jsem si prošla kurzem, prožila jsem
si aktivitu, které jsme v praxi na ZŠ (základní
škole) vyzkoušela a v současné době neznám
lepší věc, která by mohla lidi nenásilně nasmě-
rovat na správnou cestu.*

*Etická výchova určitě není všemohoucí
a určitě nezaručí to, že se lidé k sobě budou
chovat lépe, budou si navzájem pomáhat, jako
„mávnutím kouzelného proutku“, když projdou
kurzem Etické výchovy nebo se s etikou setkají
jako žáci ve školách. Ale je to možnost, určitá
cesta...*

Proč to nezkusit?!

Mgr. J. Šťastná, doktorský studijní program Pedagogika
(školicitelka doc. D. Holoušová, CSc.),
Katedra pedagogiky s celoškolskou působností PdF
(Více na www.eticeforumcr.cz)

Soutěž o Doktorandskou cenu Žurnálu UP pokračuje

**Chcete-li se i Vy zúčastnit soutěže o nejlepší popularizační své disertační práce, neváhejte a zašlete na ad-
resu redakce krátký popularizační text, ve kterém přiblížíte zpracovávané téma ostatním členům univerzitního
obce. Text by měl být dlouhý 1800 až 2200 znaků, a spíše než aby informoval odborníka v exaktních pojmech,
měl by přitáhnout laika k tomu, aby si článek přečetl. I další došlé příspěvky posoudí redakční rada a roz-
hodne o jejich zařazení do ŽUP a o případném pořadí pro uveřejnění. Kritériem hodnocení bude především
zajímavost podání – má jít o populární naučný text. Zúčastnit se mohou studenti doktorských studijních
programů na UP a zaměstnanci UP, kteří jsou studenty doktorských studijních programů na jiné škole.
Práce zasílejte e-mailem ve formátu doc. na adresu velena.mazochova@upol.cz.**

Poznámka

Mladí chemici v kině

Do olomouckého kina Metropol mě přivedla (4. 3.)
zvědavost, kolikpak asi studentů přiláká přednáška
z oboru elektrochemie. A byl jsem překvapen. Pro-
storný kinosál byl téměř ze tří čtvrtin obsazen.

Přednášel prof. E. Paleček, DrSc., z Biofyzikálního
ústavu AV v Brně, mezinárodně známý autor mnoha
vědeckých publikací. Mluvil o tom, jak se chovají mole-
kuly nukleových kyselin a bílkovin v různých metodách
elektrochemického vyšetření, co lze z výsledků zjistit
a jak je interpretovat. Několikrát poukázal na uplatnění
těchto metod v biomedicině. Posluchačům jistě nešlo,
že své první práce z tohoto oboru publikoval už jako
student ve věhlasném časopise *Naturwissenschaften*
a *Nature* před padesáti lety. Nejcitovanější z jeho prací,
ozdobená tisíci citačních ohlasů, popisuje novou ana-

lytickou metodu. Kdo metodu převzal a použil, ocitoval
tuhle Palečkovu práci ve svém článku, a tak je impakt
právě této metodické publikace obrovský.

Vystoupením prof. Palečka byl na UP zahájen třetí
(resp. čtvrtý) ročník přednáškového cyklu „Současná
chemie“, který má dvojí cíl: zprostředkovat vědecké-
mu dorostu nové odborné poznatky a umožnit setkání
s význačnými osobnostmi chemických věd. S nápa-
dem přišel prof. P. Hobza z PdF UP, který je také inia-
tivním organizátorem těchto cyklů. Sotva bychom našli
lepší způsob motivace mladé mysli k zájmu o studium
a vědecký výzkum, než je osobní, živý příklad těch,
kteří dokázali posunout hranici poznání na poli
světové vědy.

Prof. M. Hejtmánek

Studentské organizace na UP v roce 2009 /II/

Studenti vydávají časopisy, organizují SVOČ, workshopy i filmové přehlídky

Na Univerzitě Palackého působí na různých úrovních a s různými cíli na dvacet studentských organizací a spolků. V mnoha případech si tato sdružení vydobyla nejen dobré jméno, ale také stabilní místo v životě naší akademické obce. Prostřednictvím nového seriálu Žurnálu UP bychom vám rádi postupně představili jejich plány pro letošní rok.

Spolek medicín LF UP

Nezisková organizace Spolek medicín LF UP, zkráceně také Spolmed, sdružuje a zastupuje od roku 1997 studenty, pedagogy a absolventy Lékařské fakulty UP. Ke každoročním akcím tohoto spolku patří organizace plesů, Studentské vědecké a odborné činnosti či pořádání kurzů, konferencí, seminářů, přednášek a besed pro studenty účastníci se vědeckých projektů na univerzitě a ve Fakultní nemocnici Olomouc. Členové spolku vydávají i vlastní časopis HAD. Díky úspěšné spolupráci spolku s Lékařskou fakultou mohou jeho členové využívat rovněž společných prostor, jež pro ně byly díky vedení fakulty v loňském roce zrenovovány a jejichž součástí je i knihovna Spolku medicín. K hlavním cílům sdružení patří také rozvíjení mezinárodní spolupráce lékařských fakult a spolupráce s dalšími organizacemi, které se zabývají medicínou.

K nejbližším akcím Spolku medicín v letošním roce patří plánovaný workshop výuky první pomoci pro studenty v rámci konference *Olomoucké dny urgentní medicíny*, která proběhne ve dnech 16.–17. 4. Právě problematika první pomoci je obsažena v našich plánech dlouhodobě. I v tomto roce tak chceme studenty LF, ale i laickou veřejnost seznamovat s technikami první pomoci. Studenti budou mít i možnost své nové nabyté dovednosti poměřit v resuscitační soutěži, kte-

rou chystáme," upřesňuje R. Kovář, bývalý předseda spolku.

Členové spolku se starají i o kulturní vyžití mladých medicín. K tomu jsou určeny především jejich tematické plesy. Ten hlavní, Ples medicín, proběhl v únoru. „Kromě něj organizujeme ještě AntiPles a AntePles. První z nich se bude konat 30. 3. v U-klubu a bude se nést v duchu pohádek, druhý pak tamtéž na podzim," dodává R. Kovář.

Ve dnech 25.–26. 5. spolek připravuje na Teoretických ústavech konferenci SVOČ, kde budou studenti prezentovat výsledky své vědecko-odborné činnosti. Konference bude podle R. Kováře probíhat i letos v několika blocích, přičemž první den bude zaměřen na obory teoretické, druhý pak na obory klinické.

V zimním semestru počítá spolek s opakováním úspěšných akcí jako jsou *Adaptační kurz pro studenty prvních ročníků* či *Mikuláš pro děti* hospitalizované ve FNO. „Kromě toho pořádáme přednášky na různá témata jako homeopatie, čínská medicína či jiné alternativní směry. Dalším pro letošní rok připravovaným projektem jsou *Lékaři v rozvojových zemích*, akce, na níž mohou zájemci získat informace o možnostech výjezdu do zemi třetího světa nebo si vyzkoušet zážitky lékařů, kteří mají tuto zkušenost za sebou," láká R. Kovář.

Více na <http://spolekmediku.upol.cz>

Filmový časopis 25fps

Internetový filmový měsíčník 25fps, za kterým stojí studenti z Katedry divadelních, filmových a mediálních studií, překročil s počátkem roku 2009 hranici dvou desítek čísel a za nedlouho vstoupí již do třetího roku své existence. Během této doby se časopisu podařilo vydobýt si kvalitní postavení mezi obdobně zaměřenými filmovými projekty v českém a slovenském internetovém prostředí. „Za dva roky časopis prošel nejen grafickými úpravami, ale i redakčními a koncepčními změnami. Neklademe už takový důraz na recenze aktuálních novinek v české kinodistribuci, upustili jsme od rubrik, které vyznívaly příliš školometský a nekoncepčně a namísto toho stavíme na sekcích český a světový film, jež vždy obsahují analýzu, portrét a rozhovor měsíce. Spolupracujeme také na překladech článků s prestižními světovými filmovými periodiky, jako je

například *Senses of Cinema*," komentuje vývoj časopisu jeho šéfredaktor Bc. L. Gregor.

V dalších rubrikách se časopis pravidelně věnuje dokumentární tvorbě, profilům tuzemských filmařských akcí, periodik a nakladatelství, nahlíží do minulosti české filmové kritiky či každý měsíc shrnuje zajímavé podněty z oblasti filmové publicistiky na zahraničních serverech a v časopisech. Novinkou je od letošního roku rubrika věnující se reflexi seriálové tvorby, přičemž její součástí jsou a budou nejen portréty osobností, ale i analýzy známé i neznámé televizní seriálové produkce.

Časopis se již od svých počátků věnuje také problematice v jiných periodikách takřka opomíjené, a to kinofikaci a distribuci. Na základě toho najdeme na stránkách 25fps rozhovory se zástupci tuzemských kin, s distributory, ale i s představiteli archivních institucí. Při mapování filmového průmyslu, jeho historie a vývoje se redakce časopisu navíc neomezuje pouze na Českou republiku, ale bedlivě sleduje také dění na Slovensku. V dalších měsících hodlá 25fps rozšířit své zorné pole i o okolní země Evropy.

Server 25fps se také aktivně podílí na organizaci různých filmařských akcí. „Na poli mediálních partnerství se logo 25fps objevilo za poslední rok na téměř dvou desítkách významných akcí, nechybí například u žádné filmové premiéry Asociace českých filmových klubů. Podporujeme jak čistě filmové přehlídky, tak i ty, které film využívají jako prostředek k zachycení jiných problematik, např. *Normální festival* sdružení Inventura, zaměřující se na práci s lidmi s mentálním handicapem," dodává L. Gregor. Redaktoři časopisu mnohdy působí v řadách organizačních týmů festivalů a filmových přehlídek jako jsou archivní semináře AČFK nebo Letní filmová škola v Uherském Hradišti. „Sami pak organizujeme soutěžní přehlídku V.Ř.E.D. 2009 v rámci festivalu AFO. Čtyři členové redakce navíc natáčejí týdeník o studentském, amatérském a nezávislém českém filmu *Profil* (m) pro TV Barrandov," uzavírá výčet aktivit L. Gregor. V budoucích plánech projektu se pak často skloňuje spolupráce s pražským artovým kineam Aero či organizace školních projektů a vzdělávacích workshopů pro střední školy.

Více na www.25fps.cz

Připravil O. Martinek, foto archiv studentů

projektový servis • projektový servis

Projektový servis UP pořádá konferenci s názvem „Metody popularizace vědy“

Projektový servis UP ve spolupráci s Českou společností chemickou pořádá konferenci „Metody popularizace vědy“. Akce se uskuteční ve dnech 10.–11. 9. 2009 v prostorách Uměleckého centra UP. Konference je součástí projektu METPOPULI, jehož cílem je analýza stávající situace v oblasti popularizace výsledků vědy, výzkumu a vývoje na vysokých školách a výzkumných institucích v ČR a ve vybraných státech EU, komparace výsledků a vytvoření metodiky popularizace vědy, výzkumu a vývoje pro použití na vysokých školách v České republice. Cílem konference je přínos nových a zajímavých informací z oblasti popularizace vědy a výzkumu, porovnání poznatků účastníků se zkušenostmi a názory přednášejících expertů, seznámení účastníků s možnostmi financování popularizačních aktivit, představení příkladů z praxe a také seznámení účastníků s výsledky realizovaného projektu.

Předběžný program konference:

1. den konference – dopoledne: Představení projektu METPOPULI; Shrnutí výsledků analýz uskutečněných v rámci projektu; Srovnání úrovně popularizace VaV v ČR a zahraničí; Doporučení nových způsobů a metod popularizace v ČR; Největší popularizační akce v ČR; Odpoledne: Prezentace praktických příkladů popularizace v oblasti Zdraví, Přírodní vědy, Společenské vědy, Nové technologie a materiály; Společenský večer.
2. den konference – dopoledne: Instituce zabývající se popularizací; Úloha médií v oblasti popularizace; odpoledne: Financování popularizačních aktivit; Shrnutí závěrů konference, oficiální zakončení; Veletrh nápadů a networking.

Přednášející: Mgr. M. Kovandová (Techmania Plzeň, manažer), Ing. B. Černíková (Noc vědců), PhD. V. Marek (Česká hlava, manažer), PhD. V. Kratochvílová (Týden vědy a techniky), Ing. J. Ševcová (Evropská Komise – EU Contest for Young Scientists), Ing. J. Svatošová (MŠMT, projektový manažer IPN – individuálního národního projektu zaměřeného na popularizaci a podporu technických a přírodovědných oborů; Ing. Š. Speváková (Česká televize, dramaturgyně a redaktorka pořadu PORT), prof. J. Drobek, CSc. (Internetový bulletin Svět biotechnologií), Ing. J. Pazdera, CSc. (Internetový časopis OSEL), Dr. A. Vlk – (Strukturální fondy 2007/2013, odborný konzultant MŠMT), Mgr. M. Pacvoň (7. Rámcový program Science in Society, NCP AV ČR).

Tímto bychom Vás rádi pozvali a nabídli Vám následující možnosti účasti:

• **účast na konferenci:** vstup do všech prostor konference, občerstvení, pozvánka na společenský večer, sborník z konference – poplatek (vč. DPH) 750 Kč;

• **posterová sekce:** umístění informačních materiálů o projektu v posterové sekci 2 000 Kč.

Chcete-li prezentovat svůj projekt či popularizační akci, nabízíme možnost aktivního zapojení v tematických sekcích (zdraví, přírodní vědy, společenské vědy, nové technologie a materiály). Prezentace se předpokládají v délce 20 minut v aplikaci PowerPoint. Příspěvky budou publikovány ve sborníku. Technické zázemí bude zajištěno. Veškeré aktuální informace o konferenci včetně registračního on-line formuláře naleznete na portálu <http://www.metpopuli.cz> v sekci Konference. Věříme, že obsah konference bude pro Vás zajímavý a těšíme se na setkání. Pro více informací o konferenci nás neváhejte kontaktovat. Projektový servis UP, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz.

2.–31. BŘEZNA

Výpovědi. Výstava prací studentů Katedry výtvarné výchovy PdF z výuky textilní tvorby. UC UP, Galerie Podkrovní.

19. BŘEZNA – 3. DUBNA

Zblesk hrdinství – Běloruští disidenti a Lukašenka – autoritářská pravidla. Výstava fotografií. Festival Jeden svět. UC UP, chodba v 1. patře.

20. BŘEZNA

Anime maratón. Japonské jaro. UC UP, Filmový sál, 9–18 hod.

Mgr. J. Prokopová (Katedra experimentální fyziky, PŘF UP): *The effect of the powdery mildew (Oidium neolyopersici) and/or effect of heatshock treatment on the tomato plants.* Odborný seminář. PŘF UP (tř. Svobody 26), učebna F8, 9.30 hod.

21. BŘEZNA

Improizační workshop. UC UP, Divadelní sál, 11–18 hod.

D. I. S. Harmonie: Ekonomická sklizeň. Divadelní improvizace. UC UP, Divadelní sál, 19.30 hod.

21. BŘEZNA

Volejbal SK UP × Holešov. II. liga, muži. Sportovní hala UP, 10 a 14 hod. **Basketbal SK UP × Salská.** DL, dorostenky. Sportovní hala UP, 14.30 hod. **Bas-**

ketbal SK UP × Sparta „B“. II. liga, ženy. Sportovní hala UP, 18 hod.

22. BŘEZNA

Basketbal SK UP × Nymburk. DL, dorostenci. Sportovní hala 8.30 hod. **Basketbal SK UP × Brno.** II. liga, ženy. Sportovní hala, 10.30 hod. **Házená SK UP × Bohunice.** DL, dorostenky. Sportovní hala, 15 hod. **Házená SK UP × Velké Meziříčí.** II. liga, ženy. Sportovní hala, 17 hod.

23. BŘEZNA

II. literární večer s osobnostmi vědecké literatury. Setkání s autory. Besední sál Muzea umění, 17 hod.

Flauto dolce. Absolventský koncert studentek KHV UP a jejich hostů. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

Japonští spisovatelé – sebevrazi. Japonské jaro. FF, učebna U1, 19 hod.

Hop trop. Koncert. U-klub, 20 hod.

24. BŘEZNA

Doc. J. Kühn, Ph.D.: CP and PC deductive systems of pseudo-BCK-algebras. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PŘF (Tomkova 40), posluchárna č. 302, 13 hod.

Dr. V. Pylypenko (Kyjevská polytechnická univerzita, Kyjev): *Slowly growing solutions of linear function-*

nal-differential systems with negative coefficients. Seminář z diferenciálních rovnic. PŘF (Tomkova 40), posluchárna č. 202, od 13.30 hod.

Prof. V. Hořejší: Věda a náboženství (antagonismus, lhostejnost nebo snad plodné partnerství?). Divadlo hudby, 17 hod.

24.–26. BŘEZNA

Festival polské a české aforistiky. Prostory sekce polské filologie Katedry slavistiky FF UP.

Stanica Žilina – Záriečie, J. Viňarský, L. Kašiarová: Srdcia ako postrelené vtáky. Divadelní hra. UC UP, Divadelní sál, 19.30 hod.

Searching for the hidden voices – Albanian Polyphony Concert Tour. Koncert. UC UP, Kaple Božího Těla, 20 hod.

25. BŘEZNA

E. Pistrick MA (Universität Halle/Paris-Nanterre X). *Přednáška s ukázkami zpěváků polyfonické skupiny Jonianet Another state of mind – the passion of singing in rural South Albania.* UC UP, učebna R. Smetany (č. 239), 9.45–11.15 hod.

Katederní kolo SVOČ. PdF UP (Žižkovo nám. 5), Katedra matematiky, posluchárna P 28, 14 hod.

Setkání s lékaři bez hranic. LF UP (Hněvotínská 3), Velká posluchárna, 15 hod.

Volejbal SK UP × Brno. Extraliga play off ženy. Sportovní hala, 17 hod.

Kaligrafie. Japonské jaro. FF UP, učebna U1, 19 hod.

A. Duchanová: La Kantýna. Divadelní hra. UC UP, Divadelní sál, 19.30 hod.

Před maturitou. Režie V. Vančura, S. Innemann. Filmový klub. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

Horkýze slíže. Koncert. U-klub, 21 hod.

27. BŘEZNA

Mgr. M. Janovská (Katedra experimentální fyziky PŘF): *Fluorescence studies of interaction of benzo(c)-phenanthridine alkaloids with Na⁺/K⁺-ATPase.* PŘF (tř. Svobody 26), učebna F8, 9.30 hod.

-red-

Diskuse ♦ Náznaky ♦ Ohlasy

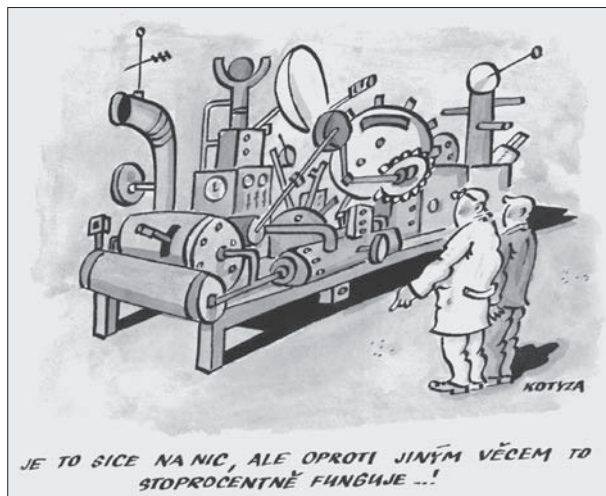
Pláč zoufalého pedagoga

Ve své knize *A Tramp Abroad* (1880) věnoval americký spisovatel Mark Twain jednu kapitolu (O strašlivém jazyce německém) těžkostem němčiny a analýze gramatických a stylistických pastí a pastiček, které čekají na každého, kdo by se dopustil té pošetilosti a pojal vážný úmysl naučit se jazyk Goethův. „Zaručeně neexistuje jiný jazyk,“ píše Twain, „který by byl tak neuspořádaný a nesystematický, tak kluzký a nepolapitelný. Člověk v něm naprosto bezmocně plave sem a tam a když už se konečně domnívá, že zachytil pravidlo, jež nabízí pevnou půdu k odpočinku uprostřed všeobecného běsnění a zmatku všech deseti slovních druhů, otočí stránku a čte: „Dejte si dobrý pozor na následující výjimky.“ Kapitola nakonec dochází k pochmurnému závěru, že případná snaha cizinců o zvládnutí němčiny je předem odsouzena k žalostnému nezdaru a je tedy lépe marný boj předem vzdát. S přibývajícím lety mého působení na akademické půdě mám vzrůstající pocit, že mi studenti Twainovu knihu četli a zařídili se zcela podle jeho rad. Výsledkem je absurdní skutečnost, že student historie v geografickém prostoru, v němž němčina po staletí sloužila jako lingua franca, má (chci věřit) slušné znalosti americké literatury, ale německy neumí. A tak na své semináře donkichotsky přináším německojazyčné texty, abych si je vzápětí sám přeložil a vložil, neboť se zhusta stává, že v 15členném kolektivu studentů nenaleznou jedinou spřízněnou duši schopnou pracovat s řečí, která byla pro generace našich předků řečí rodnou nebo téměř rodnou. Bohužel moje (naivní?) víra, že ve střední Evropě nelze dost dobře provozovat historii bez znalosti němčiny, mé studenty očividně příliš nevrzuje. V poslední době se ovšem přesvědčuji, že tristní stav jazykové vybavenosti studentů je zřejmě důsledkem obecného trendu. Vydání MF Dnes ze 3. března tohoto roku ohromilo zdrcující statistikou, že počet žáků základních škol studujících němčinu klesl od roku 2002/03 o celou polovinu (!). Ejhle, skutečný problém českého školství, který se v budoucnu nevyhnutelně stane problémem celospo-

lečenským! Připomínka, že tato země byla v průběhu svých dějin vždy německojazyčným prostorem a těžila z blahodárného vlivu německé kultury, je nošením dříví do lesa. Nuže, jak vypadá situace dnes? V Olomouci – městě vždy většinově německém – není střední škola prioritně zaměřená na výuku německého jazyka a kultury, zato však máme školy španělské, anglické a francouzské. Čeští studenti historie (a obávám se, že i mnoha jiných oborů) neumí německy (!) a jeví pramalý zájem tuto řeč vzít na milost. Také klesající počet žáků základních škol jazykově orientovaných na němčinu znamená jediné – lhostejnost k faktu, že za našimi hranicemi žije 100 milionů lidí, jejichž kultura měla, má a vždy bude mít naprosto zásadní dopad na kulturu českou. Totéž lze říci o hospodářství, politice i dějinách (mimořádně společných). Od svých studentů často slyším, že můžeme s našimi německými, rakouskými, švýcarskými (skoro)sousedy mluvit anglicky. V takovém případě ovšem vznáším rétorickou otázku, jestli tento druh komunikace je tou nejlepší cestou k pochopení sousední kultury a mentality, jež je (nemylme se) zároveň kulturou a mentalitou naší. Nebo z pohodlnosti a ignorantství přijmeme řešení nabízené Twainem, jenž radí němčinu „jemně a s úctou odsunout mezi mrtvé jazyky, neboť pouze mrtvý má čas se ho učit?“

PS: Autor článku místopřísežně prohlašuje, že stať nevznikla na objednávku Katedry germanistiky. Autor od ní nic nežádá ani s kolegy této katedry nechodí na pivo, ač by rád.

Doc. J. Miller, MA, PhD,
Katedra historie FF UP

Autor: P. Kotyza